

Nişanın Bozulması Sonucu Maddî ve Manevî Tazminat Talep Edilebilir Mi?

22 Nisan 2025

İslam fıkında nişan, akit olarak değil vaat olarak değerlendirilmektedir. (HAK, md. 1; Bilmen, Kâmûs, 212) Taraflar nişanlılık döneminde vaadinden vazgeçerek nişanı bozabilmektedirler. Nişanın haklı bir gerekçeyle bozulması durumunda karşı tarafa herhangi bir tazminat hakkı doğmaz. Bununla birlikte taraflardan biri haklı bir gerekçe olmaksızın nişanı bozar veya bozulmasına sebep olursa, diğer taraf mutadın dışında uğradığı maddî zararlarının tazminini talep edebilir. (Mecelle, md. 20, 31; Ebu Zehra, el- Ahvâlu's-Şahsiyye, 37; Zühaylî, el-Fıkhü'l-İslamî, 9/6512) Örneğin evliliğe yönelik olarak ev kiralama, eşya alma, salon kiralama, gelinlik diktirme, karşı tarafın isteği ile işten ayrılma gibi durumlar böyledir.

Nişanın bozulmasıyla tarafların farklı seviyelerde üzüntü duyması ve yıpranması, ayrılık sürecinin doğal bir sonucudur. Bu sebeple nişanın tek taraflı olarak sonlandırılması, manevî tazminat talebi için yeterli bir gerekçe değildir. (Zühaylî, el-Fıkhü'l-İslamî, 9/6509) Ancak taraflardan biri, diğer taraf ve ailesinin kişilik haklarını ihlal eden, haysiyet ve onurlarını zedeleyen bir davranışta bulunmuşsa, mağdur olan tarafa manevî tazminat talep hakkı doğar. Bu hak, İslam'ın, zararın giderilmesi bağlamında ortaya koyduğu ana ilkelere dayanmaktadır. (bk.

Ebu Zehra, el- Ahvâlu's-Şahsiyye, 37; Zühaylî, el-Fıkhü'l-İslamî, 9/6512) Öte yandan yalan beyanda bulunmak, hakikatleri çarpıtmak ve olmayanı olmuş gibi göstermek suretiyle tazminat talebinde bulunmak caiz değildir.

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvaları (12. Baskı, 2025), s. 602